

1. Shrnutí

- Ve 3. čtvrtletí došlo k prudkému ekonomickému oživení souvisejícímu s uvolněním restrikcí, které ve 2. čtvrtletí vedly k paralýze části ekonomiky. Hrubý domácí produkt (HDP) tak oproti 2. čtvrtletí vzrostl o 6,9 %¹. Celý výpadek ze 2. čtvrtletí se ale nepodařilo dohnat a meziroční pokles dosáhl 5,0 %. Ve směru meziročního poklesu HDP působily zejména investice, které se snížily meziročně i mezičtvrtletně. Meziročně nižší byla i spotřeba domácností, zejména v oblasti služeb a zboží střednědobé spotřeby. Bilance zahraničního obchodu se naopak ve 3. čtvrtletí vyvíjela pozitivně. V rámci Evropské unie byl vývoj podobný – mohutný mezičtvrtletní přírůstek HDP (11,5 %), ale meziroční propad trval (−4,2 %).
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) se mezičtvrtletně zvýšila o 7,3 %. Většina odvětví v mezičtvrtletním srovnání vykazovala velké přírůstky, výjimkou byly profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (−4,0 %). Část jarních ztrát se dařilo smazat zpracovatelskému průmyslu (mezičtvrtletní nárůst HPH o 16,5 %) i obchodu, dopravě, ubytování a pohostinství (13,5 %). Většina odvětví ale nakonec za úrovní loňského 3. čtvrtletí zaostávala – nejvíce profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (−14,1 %) a uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (−9,3 %). Zpracovatelský průmysl se meziročně propadl o 4,9 %. Meziroční přírůstek HPH zaznamenalo zemědělství, lesnictví a rybářství (+3,7 %) nebo informační a komunikační činnosti (+0,4 %).
- Zahraniční obchod se ve 3. čtvrtletí po předchozím rekordním propadu rychle zotavoval. Vývoz zboží a služeb mezičtvrtletně reálně vzrostl o 26,2 %² a dovoz o 16,3 %. Oživení se ale týkalo výhradně obchodu se zbožím, u služeb k oživení nedošlo, a jejich dovoz dokonce mezičtvrtletně klesl. Bilance obchodu se zbožím a službami ve 3. čtvrtletí dosáhla rekordního přebytku 126,6 mld. korun, který se meziročně zvýšil o 36,7 mld. korun. Jarní ztráty se ve 3. čtvrtletí dařilo mazat zejména vývozcům motorových vozidel. Meziročně vzrostl export počítačů, elektronických a optických přístrojů nebo potravinářských výrobků. Na zlepšení bilance měl velký podíl i propad hodnoty dovozu ropy a zemního plynu.
- Celkový meziroční růst cenové hladiny (podle deflátoru HDP) ve 3. čtvrtletí dosáhl 4,1 %. Zvyšovala se cenová úroveň spotřebních i investičních statků, ve směru růstu cenové hladiny ale působily i směnné relace. Spotřebitelské ceny se meziročně zvýšily o 3,3 % a klíčovou roli v tom hrály alkoholické nápoje a tabák (10,3 %) a méně než v předchozích čtvrtletích potraviny a nealkoholické nápoje (4,0 %) a bydlení a energie (2,7 %). Celou ekonomiku ovlivňoval meziroční propad cen ropy. Ten se promítal do mírného poklesu spotřebitelských cen dopravy (−0,2 %) i do poklesu cen průmyslových výrobců v Česku i EU.
- Měnověpolitické úrokové sazby zůstaly ve 3. čtvrtletí nezměněny. Nadále pokračoval odliv finančních prostředků z termínovaných vkladů. Specifická situace také srazila dynamiku spotřebních úvěrů, i když se jejich úročení dále snižovalo. Poměrně nedotčen zůstal růst objemu úvěrů na bydlení.
- Celková zaměstnanost ve 3. čtvrtletí meziročně poklesla o 1,7 %³. Velký propad související s poklesem počtu zaměstnanců v agenturách práce zasáhl profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (−6,8 %). Poměrně značné bylo i meziroční snížení zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu (−3,9 %) a uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (2,6 %). Přitom míra nezaměstnanosti se nezvyšovala tak výrazně (ve 3. čtvrtletí meziročně stoupla o 0,8 p. b. na 2,9 %). Značně ale narůstal počet ekonomicky neaktivních, zejména žen. Do neaktivity ale vstupovali také pracovníci nad 60 let. Průměrná hrubá měsíční mzda ve 3. čtvrtletí dosáhla 35 402 korun a meziročně se zvýšila o 5,1 % (1 716 korun).
- Zvýšené výdaje a snížené příjmy související s opatřeními přijatými kvůli pandemii covidu-19 vedly v 1. až 3. čtvrtletí k deficitu státního rozpočtu 252,7 mld. korun. Největší podíl na deficitu přitom má 2. čtvrtletí. Celkové příjmy státního rozpočtu od počátku roku se meziročně snížily o 4,1 % (45 mld. korun). Výpadek se týkal hlavně daňových příjmů včetně pojistného. Výdaje vzrostly o 16,6 % (187 mld. korun). Rostly především výdaje související s protipandemickými opatřeními (zejména podpůrná opatření na pomoc podnikatelským subjektům) i sociální dávky.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

